

GŁOS POLSKI

DZIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY I LITERACKI.

Prezumerata miesięczna „Głosu Polskiego” ze wszystkimi dodatkami wynosi w Łodzi zł. 4.50, za odnośnienie — 40 groszy; z przesyłką pocztową w Kraju — zł. 5.—; zagranicę — zł. 7.20.

Telefony „Głosu Polskiego” — Redakcja dzienna 19-71; nocna redakcja i drukarnia od godz. 9 wiecz.: 7-99; administracja i ekspedycja: 1-99.

Cena 20 groszy

Redakcja i Administracja
Łódź, Piotrkowska nr. 106.
Konto czekowe w P. K. O.
Nr. 61.119

Ogłoszenia za wiersz milimetry 1 szpaltowy i strona i w tekście 40 groszy, strona 5 szpalt.
Nekrologi 30 „ „ „ „ „
Nadesłane po tekście 30 „ „ „ „ „
Zwyczajne 10 „ „ „ „ „ strona 10 szpalt.
Ogłoszenia zaręczynowe i zaślubinowe 10 zł.
Ogłoszenia zamiejscowe obliczane są o 50 procent
zaś firm zagranicznych o 100 procent drożej.

Groźba strejku powszechnego

Metalowcy dzisiaj przyłączają się do strejku

Rząd podejmuje powtórna interwencję w Łodzi

Przemysłowcy już zarobili na strejku -- podnieśli ceny na towary

P. Klöff przybywa po raz wtóry do Łodzi i będzie się starał zmieknąć opór przemysłowców

Jak się dowiadujemy, w dniu dzisiejszym lub jutrzejszym przybędzie do Łodzi po raz wtóry główny inspektor pracy p. Klöff, który pojeździe pertraktacje tak z przemysłowcami jak i z przedstawicielami związków zawodowych, w sprawie likwidacji strejku.

Według otrzymanych przez nas informacji, przemysłowcy w dalszym ciągu podtrzymują swoje poprzednie stanowisko. (u)

Pos. Ziemięcki i Waszkiewicz

Interwenują u ministrów

Wczoraj w południe wyjechali do Warszawy posłowie Ziemięcki i Waszkiewicz, celem odbycia konferencji z ministrami pracy oraz spraw wewnętrznych.

Posłowie złożą sprawozdanie z dotychczasowego biegu akcji strejkowej oraz poruszą kwestję drożyzny, jak również zaobserwowaną ostatnio tendencję zwyżkową cen manufaktur.

Posłowie domagają się będą od rządu energicznych kroków w celu zahamowania drożyzny. (b)

Czy dojdzie do strejku powszechnego w Łodzi

W dniu dzisiejszym związki zawodowe przemysłu włókienniczego odbędą kilka konferencji z przedstawicielami innych gałęzi przemysłu, w sprawie proklamowania strejku powszechnego.

Na konferencjach przedstawiciele tych ostatnich związków wyrażają swoją opinię, a następnie zwołują zebrania swych członków, którzy zadecydują, czy zgadzają się na poparcie strejku włókienniczego. (u)

Strejk metalowców

proklamowany będzie dzisiaj

Po konferencji związku robotników metalowców, jaka odbyła się w dniu wczorajszym, ma być w dniu dzisiejszym proklamowany strejk w przemyśle metalowym. (l)

Robotnicy żądają zaostrożenia strejku i rozszerzenia go na inne zawody

Wielkie wiece i pochód strejkujących

Zgodnie z zapowiedzią odbyły się w dniu wczorajszym trzy wiece zorganizowane przez związek klasowy w salach: Filharmonji, Scali i Colosseum.

Na wiecach tych przemawiali posłowie: Arciszewski, Ziemięcki, Szczerkowski, Zerbe, Praussowa, Gardecki oraz przedstawiciele komisji strejkowej.

Poseł Arciszewski przemawiając na wiecach, operował głównie danymi statystycznymi i dowodził, że

zarobki robotników zmalały podwójnie,

gdyż nie tylko nie zostały podniesione równoznacznie ze wzrostem kosztów utrzymania, lecz utraciły zdolność nabywczą wobec spadku złotego w porównaniu z rokiem 1925.

Obecnie różnica na niekorzyść robotników wynosi 35 — 60 proc., podczas gdy przemysłowcy zarówno na dewaluacji waluty jak i na jej stabilizacji zarabiali kolosalne sumy.

Poseł Ziemięcki wskazywał że przemysłowcy przed wybuchem strejku nie wierzyli że dojdzie do bezrobocia, a obecnie liczą tylko na niewytrzymałość robotników, w czym również się zawiodą.

Przemysłowcy łódzcy są mniej rozumni

od swych kolegów zagranicą, gdyż tamci widzą w swym robotniku konsumenta swych wyrobów, podczas, gdy przemysłowcy nasi narzucają robotnikom głodowe pensje,

zmniejszając tem samem konsumpcję wewnętrzną.

Pozatem przemysłowcy podczas akcji obecnej jak i przy poprzednich, usiłują wymóc na rządzie różne ulgi, tak że bez względu na rezultat strejku

zawsze na nim zyskają. Pozostali posłowie dowodzili, że strejk obecny jest

zmierzaniem się dwóch sił

i ewentualna przegrana robotników skazałaby ich na pracę o głodnym żołądkiem bez możliwości rozpoczęcia nowej akcji.

Przemysłowcy już obecnie w przewidywaniu podwyżki

podwyżczyli ceny towarów, co jest jawną lichwą.

Konstatają z obecnej sytuacji i kupcy, skupując towary by później sprzedawać je po wyższych cenach, tak że

już na samym strejku wszyscy korzystają;

robotnicy muszą solidarnie wytrwać, by podnieść swe głodowe płace.

W dyskusji poszczególni robotnicy domagali się

zaostrożenia strejku,

wywiarcia presji na rząd, by zmusił przemysłowców do ustępstw.

REZOLUCJA.

Zebrani robotnicy przemysłu włókienniczego stwierdzają, że strejk włókienniczy trwa w całej pełni i żadne kręactwa przemysłowców i oplacanej przez nich prasy nie są w stanie złamać solidarności walczących robotników przemysłu włókienniczego.

Zebrani potępiają kategorycznie

politykę reakcyjnych przemysłowców, zmierzającą do podniesienia ceny na materiały włókiennicze i uważają ten postępek przemysłowców za prowokację szerokich mas ludności.

Zebrani domagają się od rządu bezwzględnej walki z drożyzną i paskarstwem oraz stwierdzają, iż klasa robotnicza z powodu szalejącej drożyzny jest peltana w otchłań strasznej nędzy i uczyni wszystko, co jest w jej mocy, by zwalczyć drożyznę i paskarstwo.

Zebrani oświadczają się za zaostrożeniem strejku i rozszerzeniem go na inne zawody, i wzywają szerokie masy robotnicze do karności i posłuszeństwa wobec władz związkowych oraz solidarnego wytrwania w walce aż do zwycięstwa.

Po wiecu w Filharmonji utworzył się olbrzymi pochód, który udał się ulicami Narutowicza i Kilińskiego w stronę Widzewa.

U wylotu ulic Kilińskiego i Narwot nadszedł większy oddział policji pieszej i konnej i tłum został rozproszony. (b)

Przemysłowcy muszą odpowiedzieć na bardzo niedyskretne pytania

Jak już donosiliśmy, na sobotniej konferencji z przemysłowcami delegaci ministerstwa pracy pp. Klöff i Ulanowski zażądali od przemysłowców odpowiedzi na następującą ankietę:

1) ustalenie wzrostu drożyzny w okresie od orzeczenia arbitrażu w grudniu 1924 do chwili obecnej oraz wzrostu zarobku w tym okresie;

2) przeciętne zarobki ważniejszych kategorii robotników w przemyśle włókienniczym w 1914 r. i także w chwili obecnej;

3) spóliczynnik robocizny w kosztach gotowego materiału w przemyśle włókienniczym;

4) ceny typowych materiałów

włókienniczych w roku 1914, w styczniu 1926 i w marcu 1927 roku;

5) ceny bawełny w tych samych okresach;

6) wydajność produkcji w r. 1914 i obecnie;

7) liczba wrzecion i warsztatów przypadających na poszczególnego robotnika w 1914 r. i obecnie.

Odpowiedzi na powyższe pytania związków przemysłowców przesyła ministerstwu pracy, gdzie odbędzie się następnie konferencja, od której uzależnione są dalsze kroki rządu co do akcji strejkowej w Łodzi. (b)

Dzisiejsze wiece majstrów fabrycznych oraz pracowników umysłowych

W dniu dzisiejszym odbędą się wiece i zebrania delegatów w związkach zawodowych, oraz zebrania majstrów fabrycznych i pracowników umysłowych, gdzie będzie omawiana w dalszym ciągu sprawa strejku w przemyśle włókienniczym. (u)

Szewcy wystawili żądania

25 proc. podwyżki

W sali polskich związków odbyło się zebranie pracowników szewskich na którym omawiano sprawę podwyższenia płac.

W konkluzji uchwalono wystąpić z żądaniem podwyżki 25 proc. z terminem odpowiedzi do dnia 19 b. mies.

Na niedzielę zwołany został wiec pracowników szewskich i ustalona zostanie taktyka dalszych działań.

Strejk w teatrze przeciągnie się

W dniu wczorajszym przybył do Łodzi dyr. Szyffman, w celu zlikwidowania strejku pracowników teatralnych.

Ponieważ jednak magistrat odmówił udzielenia odpowiednich funduszy na wypłacenie 10 proc. podwyżki, strejk nie tylko nie został zakończony, lecz sytuacja znacznie się skomplikowała i nie widać jej rychłego rozwiązania.

Dalszy ciąg sytuacji strejkowej na stronie 3-ej

Do nabycia we wszystkich aptekach i drogerjach. 1493

SYNEKURA i PRZYWILEJ

O czym w dzisiejszej krytycznej chwili myślą partie sejmowe? Myślą przede wszystkim o utrzymaniu przywilejów, związanych ze stanowiskiem posła sejmowego i ułatwiających mu ponowny wybór. Świadczy o tym potworny pomysł, o którym donosił „Głos Polski”, a który jest omawiany w kółkach poselskich i zapewne w razie wnieścia do sejmu, może liczyć na wielu stronników.

Chodzi o to, ażeby dzisiejsi posłowie zachowali na czas kampanii wyborczej przywilej nietykalności. Z jakiej racji, naco i paco? pytamy ze zdumieniem. Zasada nietykalności poselskiej jest konieczna i celowa podczas trwania i obradowania sejmu, lecz po skończonej kadencji traci wszelki cel i sens, staje się niezasadnym zgół przywilejem dla byłych posłów. Ci ostatni wystąpią niewątpliwie w roli kandydatów i do walki konkurencyjnej z innymi o trzymanie mają przywilej nietykalności, który im zapewnia niebyłajkie atuty. Byli posłowie stają do kampanii wyborczej, okryty zbroją, której nie będą mieli nowi kandydaci. Odrazu zdobywa nad nimi przewagę i zyskuje szanse, które w wielu okręgach wprost decydują o ponownym wyborze. Obecny

Sezon procesów politycznych

Sto kilkadziesiąt osób na ławie oskarżonych

Dnia 7 marca rozpoczął się w Łomży proces 39 oskarżonych o przynależność do związku młodzieży komunistycznej.

15 marca rozpocznie się w Stryju proces 42 oskarżonych o udział w rozruchach bezrobotnych w marcu 1926 r.

16 marca odbędzie się proces o rozruchy w Nowym Dworze i tegoż dnia w Grodnie proces 49 oskarżonych o udział w organizacjach komunistycznych białocerkich.

zdegenerowany, poniżony i okryty słuszną pogardą sejm nie chce poprzestać na wykorzystaniu swej kadencji, lecz chce wkroczyć w prawa konstytucyjne wyborców, w prawa przyszłego sejmu i narzucić mu dzisiejszych zbankrutowanych prawodawców. Ale dla uzdrowienia i odrodzenia sejmu potrzeba czegoś wręcz przeciwnego, potrzeba właśnie rozbitcia dzisiejszych zwartych koterji poselskich, a przede wszystkim rozbitcia zgubnej psychologii sejmu, który chce budować swe samowładztwo

na poniżeniu obywateli i własnych wyborców. Ten sejm zazdrosny i dbały o przywileje posłów, okazał się w ciągu całej kadencji zupełnie obojętnym na elementarne prawa swych mocodawców, na wolności obywatelskie, zastrzeżone w konstytucji. Prawa te miały być opracowane i zatwierdzone w rok najdalej po ogłoszeniu konstytucji marcowej — miła już cała kadencja, a obywatele odnowionej Polski wciąż zmuszeni są podlegać przepisom policyjnym, wydanym przez państwa zaborcze. Sejm, któ-

ry powinien być reprezentacją narodu i jego interesów, stał się dla siebie celem, wytworzył dziedzinę własnych interesów i o nie jedynie dba. Poniósł za to surową, poniżającą karę, ale nauka poszła w łeb. Po dawnemu zamyka się w gmachu na ulicy Wiejskiej i odgrada się od szerokiej masy, od opinii kraju, od swych mocodawców. Przekleństwem jego okazał się artykuł konstytucji, ustanawiający kwalifikowaną większość dla rozwiązań i odwołań się do wyborców — i cóż widzimy? Najnow-

szy projekt rewizyjny posła Czaplińskiego domaga się tej samej większości. I to odgradzanie się od wyborców i od opinii publicznej nazywa się w języku grup sejmowych demokracją! Zresztą wypadki same najwymowniej pokazały, że sejm, który dba tylko o swój egoistyczny interes i zrywa związek z masą wyborców, z żywą opinią, traci właściwy grunt, sam skazuje się na bezsilność i staje się jędrzą władzy wykonawczej. Siła i powaga jego opiera się na tem, co stanowi istotę prawdziwego przedstawicielstwa, na ścisłym i realnym związku ze społeczeństwem, z jego troskami, potrzebami i interesami. Ci wszyscy, którzy pragną przywrócenia sejmowi tej roli, jaką mu wyznacza konstytucja, doprowadzeni zostają skutkiem postawy samego sejmu do pozycji komicznej i przykrej. Sejm woli znosić upokorzenia i zależność od władzy wykonawczej, niż stanąć na uczciwie demokratycznym stanowisku wobec społeczeństwa i mas ludowych. Jak śmieszna i niewdzięczna jest rola tych, którzyby chcieli bronić podobnego sejmu i to w imię demokracji! Sprawdza się to, co zaznaczaliśmy już przed dwoma laty, że sejm obecny jest najgorszym wrogiem parlamentaryzmu jako instytucji.

J. Mazurski.

Wycieczka parlamentarzystów polskich przyjęta została „wstrzemięźliwie“ przez prasę paryską.

Wywiad z przewodniczącym wycieczki pos. Niedziałkowskim

Dnia 10 b. m. powrócił z Tuluzy poseł Mieczysław Niedziałkowski, który obok p. Kiniorskiego przeprowadził wycieczkę parlamentarzystów polskich do Francji w charakterze jej wiceprezesa.

Pos. Niedziałkowski w następujący sposób opowiada o swych wrażeniach:

— Jak wiadomo — rozpoczął nasz rozmówca — wycieczka miała na celu przede wszystkim nawiązanie bezpośrednich stosunków między przedstawicielami różnych kierunków polskiej i francuskiej myśli politycznej. Była następnie rewizytą w stosunku do parlamentarzystów francuskich, którzy odwiedzili Polskę przed rokiem.

— Jak przyjęto we Francji polską rewizytę?

— Ze strony francuskiej miałem w pierwszej chwili wrażenie, że istnieje pewien niepokój, czy aby delegacja polska nie będzie miała charakteru propagandy przeciw tym, czy innym posunięciom polityki francuskiej.

Obawy te zostały z punktu roz-

wiane. To też stosunek do wycieczki był bardzo serdeczny. Ale oczywiście momenty polityczne były podkreślane w sposób — powiedzmy pośredni.

— A mianowicie?

— Więc 1) wartość demokracji parlamentarnej i konieczność jej utrzymania (mowa prezesa izby, p. Buisson, mowa prezesa grupy polsko-francuskiej, p. Locquin) dalej szereg mów na prowincji; 2) pokojowe cele i pokojowy charakter współpracy polsko-francuskiej (w gruncie rzeczy podniesione były we wszystkich mowach francuskich od p. Paul - Boncoura począwszy, na p. Lois Marin kończąc).

— A z polskiej strony?

— Z naszej strony podkreślaliśmy ściśle pokojowy charakter polityki polskiej, nadzieje utrzymania ustroju parlamentarnego i wreszcie nienaruszalność granic Rzeczypospolitej.

Rozmawiamy następnie o stosunku prasy francuskiej do wycieczki.

— O ile nam wiadomo — pro-

wincjonalna prasa francuska przyjęła panów nader gorąco.

— Istotnie — odpowiedział p. Niedziałkowski. — Prowincjonalna prasa francuska z olbrzymim dziennikiem „Depeche de Toulouse“ gościnnie otworzyła delegacji polskiej swoje łamy.

— A prasa paryska?

— Prasa paryska bez porównania mniej miejsca poświęciła delegacji — mówi p. Niedziałkowski.

— Wyjątek stanowią „Le Temps“ oraz „Journal de Debats“ i „Populaire“ — dodaje p. Niedziałkowski, mówiąc jednocześnie o socjalistycznym organie paryskim.

— Ostatni zachowuje zupełną swobodę w stosunku do jakichkolwiek wpływów zewnętrznych.

— Co pan poseł sądzi o „wstrzemięźliwości“ prasy paryskiej?

— Ze należy ją zestawzić z obawami, o których mówiłem na wstępie. Ale bądź co bądź cel zasadniczy wycieczki — nawiązanie bezpośredniego kontaktu z politykami francuskimi na gruncie szczerości i wzajemnego zaufania został osiągnięty — definiuje nasz rozmówca.

Państwowa rada elektryczna Jeden przedstawiciel Łodzi

Nasz warsz. koresp. telefonuje: W dniu wczorajszym zostało ogłoszone rozporządzenie o utworzeniu państwowej rady elektrycznej. Ma ona opinjować o sprawach elektryfikacji kraju i gospodarki elektrycznością. Do rady wejść ma 20 osób, w tem 14 przedstawicieli organizacji i stowarzyszeń fachowych a 6 mianowanych przez ministra robót publicznych. W liczbie wskazanych wyżej 14 osób będzie jeden przedstawiciel stow. techników w Łodzi.

Dziś imponująca Premjera!
przepięknego podwójnego programu!

Dziś imponująca Premjera!
przepięknego podwójnego programu!

2 gwoździe sezonu!

2 gwoździe sezonu!

„Spowiedź Królowej“

Wspaniały dramat erotyczny podług dramatu ALFONSA DAUDETA „Le roi en exil“

W rolach głównych:

Genjalna i cudowna
dawno niewidziana

Alice Terry

i 100-procentowy
mężczyzna

Lewis Stone

W rolach głównych:

Król
humoru

Buster Keaton

w arcywesołej Komedji z Krainy wszelkich możliwości p. t.

„10.000 narzeczonych“

(7 uśmiechów szczęścia)

Powiększona orkiestra pod dyrekcją p. M. CHWATA.

Włókniarze zaostrzą walkę

Rząd nie dopuści do zgnębienia klasy pracującej

Wywiad z posłem Szczerkowskim

Wobec mającego nastąpić zaostrzenia strejku i rozszerzenia go na inne zawody, zwrócić się do przewodniczącego zarządu głównego posła Szczerkowskiego, który udzielił nam szeregu wyjaśnień.

Zdaniem posła przemysłowcy odrzucili żądania robotników na konferencji sobotniej w nadziei, iż strejk zostanie złamany.

To stanowisko przemysłowców skłoniło zarząd związku do rozszerzenia strejku i w tym celu porozumiewa się zarząd z komisją centralną i innymi związkami zawodowymi.

Obecna akcja strejkowa ma wielkie znaczenie dla całej klasy robotniczej polskiej bez wyjątku, i to rozumieją przemysłowcy, rząd i przedstawiciele robotników.

W walce tej staje zagadnienie kosztów utrzymania rodziny robotniczej, co jest zależne od załamania, względnie wzrostu drożyzny, przyczem związki zdają

sobie sprawę, że na akcji strejkowej żerują paskarze, a więc syndykaty rolnicze i przemysłowcy, którzy podnoszą ceny artykułów pierwszej potrzeby, co się nawet już obecnie jaskrawo przejawia.

Przemysł stoi na stanowisku wyrażonym na konferencji gospodarczej przez ministra Niezabytowskiego, że wprawdzie trzeba podnieść ceny produktów rolnych, a następnie płace robotników i przeciwko właśnie tej taktyce zaprotestowali przedstawiciele robotników w sejmie.

Przemysłowcy dowodzą, że podwyżka spowoduje drożyznę, co jest nieprawdą, gdyż w roku 1924 strejków nie było, a drożyzna ciągle wzrastała i doprowadziła robotników do skrajnej nędzy.

Toczy się walka o to, kto zwycięży, czy 150,000 włóknarzy, stanowiących z rodzinami pół miliona ludzi, czy też klika kapitalistów.

Robotnicy są lojalnymi obywatelami, pracują intensywnie i praca ich jest wydajna, co przyznają zresztą przemysłowcy, a potwierdziła zagranica.

Nieraz wyrażano zdziwienie, że dzięki intensywnej pracy włóknarzy robiono ulepszenia techniczne w fabrykach; robotnicy pracują na starych warsztatach na cztery, sześć i 10 kosien; podczas gdy przed wojną, robotnicy pracowali niemal wszyscy na jednym krośnie, pracują obecnie na dwóch i więcej, a mimo to rezultaty są nadzwyczajne; wzamian za to przemysłowcy dają im głodowe płace. W fabrykach panuje terror, łamanie ustaw, wobec czego robotnicy starają się akcją doprowadzić do końca i zwycięstwa.

Również uważają związki, że rząd spełni swe obietnice wobec klasy pracującej i nie dopuści do jej zgnębienia. (b)

Min. Zaleski powraca w środę lub czwartek

Nasz warsz. koresp. telefonuje: Powrót delegacji polskiej z Genewy z min. p. Augustem Zaleskim na czele oczekiwany jest w środę lub czwartek bież. tygodnia.

Ambasador Skrzyński u prezydenta Rzplitej

Nasz warsz. koresp. telefonuje: Ambasador Rzeczypospolitej przy Watykanie p. Wł. Skrzyński został zatrzymany w Warszawie jeszcze na jeden dzień i w dniu wczorajszym został przyjęty przez prezydenta Rzeczypospolitej p. Mościckiego.

Poufne narady w sprawie ordynacji wyborczej

Nasz warsz. koresp. telefonuje: W ciągu niedzieli i poniedziałku marszałek sejmu p. Rataj, zgodnie ze swoją obietnicą, prowadził rokowania poufne z przedstawicielami wszystkich klubów w sprawie zatargu pomiędzy Chjeno - Piastem a lewicą i mniejszościami narodowymi w kwestji ordynacji wyborczej.

Wczorajsza konferencja marszałka poświęcona była przedstawicielom mniejszości narodowych. Nie jest wykluczone, że marszałek zwoła jeszcze jedną konferencję z przedstawicielami wszystkich klubów dla rozważenia całokształtu sprawy.

Wizyta marszałka Piłsudskiego w Anglii

Sensacyjne pogłoski berlińskie i awanturnicze wieści w Kownie

KOWNO, 14 marca. — Prasa tutejsza zamieszcza wiadomość z Berlina o zamierzonej jakoby wizycie marszałka Piłsudskiego w Anglii.

Podróż marszałka Piłsudskiego

ma nosić charakter wybitnie polityczny i jak twierdzą pisma kowieńskie, chodzi o pozyskanie zgody Anglii na akcję ze strony Polski, skierowaną rzekomo przeciw egzystencji Litwy Kowieńskiej.

Senat zakończył prace

Czy sesja sejmowa będzie trwała dalej?

Nasz sprawozdawca parlamentarny (St. Gr.) telefonuje:

W dniu wczorajszym senat zakończył całkowicie swoje prace budżetowe, uchwalając ustawę skarbową.

Następne posiedzenie senatu nie jest przewidziane. Budżet w nowej redakcji wejdzie pod obrady komisji budżetowej sejmu, a prawdopodobnie na plenum izby rozpatrywany będzie w czwartek.

Jednocześnie otwiera się możliwość obrad izby nad projektem ustawy o zgromadzeniach, o sa-

morządzie i zmianie ordynacji wyborczej. W dniach najbliższych konwent senatorów ustali porządek prac izby na okres najbliższy.

Termin posiedzeń nie jest ustalony, marszałek zamierza zwołać konwent na dziś lub najdalej jutro. Dodać do tego należy, że w sejmie brak dotychczas wszelkich wiadomości o tem, jak rząd zapatrjuje się na dalsze trwanie sesji sejmowej po załatwieniu budżetu, który w myśl styczniowego orędzia prezydenta Rzeczypospolitej stanowił główny cel i zadanie odbytej już obecnie sesji.

Nowy Konflikt sejmowy

Tym razem w Komisji administracyjnej

Nasz warsz. koresp. telefonuje:

Na posiedzeniu Komisji administracyjnej, która obradować miała nad projektem o gminach miejskich przed porządkiem dziennym poseł Inslar (koło zyd.) założył protest przeciwko uchwałam poprzedniego posiedzenia, które zostało zwołane bez zawiadomienia członków komisji.

Poseł Inslar zażądał ponownego głosowania spraw, załatwionych na ostatnim — nieformalnym według niego — posiedzeniu.

Przewodniczący poseł Ilski (Z. L. N.) oświadczył, że tylko on, jako przewodniczący, może interpretować regulamin i żądania posła Inslara nie uwzględni.

Poseł Inslar zwrócił się zatem do marszałka sejmu p. Rataja o o-

bronę regulaminu. p. marszałek jednak uznał, że regulamin komisji nie podlega jego kompetencji. Wobec tego poseł Inslar oświadczył, że wstrzymuje się od dalszego udziału w pracach komisji i zastrzega się nie tylko co do wczorajszego posiedzenia, ale szczególnie co do spraw o przepisach wyjątkowych dla miast kresowych.

W ten sposób konflikt, który powstał w komisji konstytucyjnej w sprawie ordynacji wyborczej, wczoraj rozszerzył się już i na komisję administracyjną.

Zgon prezydenta republiki łotewskiej

RYGA, 14 marca. (Pat.) — Prezydent republiki łotewskiej Czakste zakończył życie.

Dobry wieczór

KREM
CO GODZINĘ
ELIDA

uczyni Cię piękną

Najważniejszy czynnik przy toalecie wieczorowej. Nadaje skórze matowy odcień alabastru, tak niezmiernie ważny przy sztucznym świetle.

Nie błyszczy, nie tłuszczy, nie lepi się.

Stale skuteczny, lecz niewidoczny. Do użycia o każdej porze dnia — jest niewyjaśnioną tajemnicą niejednej, powszechnie podziwianej cery.

ELIDA TO DROGA DO PIĘKNA

Będziemy wstawać o dwie godziny wcześniej

Nasz warsz. koresp. telefonuje:

W dniu wczorajszym w prezydium rady ministrów pod przewodnictwem wicepremiera Bartla odbyła się konferencja w sprawie rachuby czasu. Na konferencji tej rzeczoznawcy naukowcy stwierdzili, że obowiązujący obecnie czas środkowo - europejski jest i nieściśle i nieekonomiczny. Szeroką względów przemawia za tem, aby wsnażówkę zegara przesunąć tak aby praca dzienna rozpoczęła się wcześniej.

Zagadnienie zmiany rachuby czasu komplikuje się jednak w kolęjnictwie.

W konferencji uczestniczyli: minister kolei Romocki i przedstawiciele innych ministerstw.

Wysunięto projekt oparcia rachuby czasu na południku 22,5 stopni, względnie 30 stopni od Greenwich, ponieważ jednak zebrany dotychczas materiał nie jest dostateczny, postanowiono sprawę tę przekazać do dalszego szczegółowego zbadania.

Praktycznie projekt p. Bartla nowej rachuby czasu przedstawia się w postaci przesunięcia zegarów o 2 godziny w tył.

Za oszczędność rzucone na ministra Miedzińskiego prokurator pociąga do odpowiedzialności inż. Pauly'ego

Nasz warsz. koresp. telefonuje:

Na wiecu abonentów telefonicznych wielką sensacją i wrażenie wywołało oświadczenie inżyniera Al. Pauly'ego. Inż. Pauly zakończył swe przemówienie, jak ustalono półoficjalnie, słowami: „Zamierzenia „Pasty” minister Miedziński popiera, ponieważ pieniądze, jakże przypadną z podwyżką wpłyną do kieszeni ministra Miedzińskiego”.

W tem miejscu przewodniczący przerwał p. Pauly'emu przemówienie. Po krótkiej chwili Pauly zabrał ponownie głos i dodał: „Ja, inżynier Pauly, Hoża 32, oświadczam, że za słowa, jakie wypowiedziałem publicznie w tej chwili, jestem odpowiedzialny, a przedstawiciele prasy zebrani tutaj, będą wiedzieli jak je komentować na łamach swych pism”.

Władze sądowe o fakcie tym zawiadomiły prokuratora. Wynikiem

będzie pociągnięcie inż. Pauly'ego do odpowiedzialności za oszczędność.

Miejski Kineamatograf Oświatowy

Wodny Rynek (róg Rokicińskiej)

Dojazd tramwajami 6 i 10.

Od wtorku, dn. 15 do poniedziałku, dn. 21 marca 1927 r. włącznie

DLA DOROSŁYCH:

DLA MŁODZIEŻY

„Kurier Carcki”

Dramat w 10 ciałach (1 seria) według powieści Jules Verne'a p. t. „Michel Strogoff”.

W rolach głównych: Iwan Mozuchin i Natalja Kowanko

Naukowe seanse bezpłatne dla młodzieży szkół powszechnych odbywają się codziennie o godz. 15.50 i 15.

Ilustracja muzyczna pod kierunkiem CŁAPINSKIEGO.

Flota chińska pod Szanghajem przeszła na stronę kantończyków

LONDYN, 14 marca. „Times” donosi z Szanghaju, że dowódca floty chińskiej na wodach Szanghaju, admirał Yang, przeszedł na stronę armji kantońskiej.

LONDYN, 14 marca. (ATE). Na terenie chińskim zaszły wypadki pierwszorzędnej znaczenia. Ar-

mja północna, która dotychczas zachowywała raczej taktykę wyciekającą, rozpoczęła gwałtowny atak przeciwko armji chińskiej w okolicach Hau-Tsz-Hau. Dotychczas, jak można wnieść z doniesień agencji angielskiej, szczęście dopisuje Tszan-Tso-Linowi. W okolicach jeziora Tajfu walki trwają w

dalszym ciągu. Jednocześnie odziały, należące od armji Tszang-Tsu-Tsanga pod dowództwem Yang-Tse przeszły na stronę armji kantońskiej. Minister spraw zagranicznych Czen prawdopodobnie zachowa swe stanowisko, ponieważ w całym sporze zachował ścisłą neutralność.

Rozruchy antyeuropejskie w Chinach Motłoch rabuje i więzi białych. -- Okręty wojenne angielskie i amerykańskie przybyły z pomocą

LONDYN, 13 marca. (PAT). — Z Szanghaju donoszą, że wczoraj wieczorem w mieście Wu-Hu położonym nad rzeką Yan-Tse w pobliżu Szanghaju, wybuchły rozruchy antyeuropejskie. Motłoch wdarł się do gmachu miejscowego urzędu celnego i do lokalu klubu urzędników komory celnej. W obu miejscach tłum dokonał grabieży. Wielu Europejczyków zostało uwięzionych przez tłum w gma-

chu komory. Niektórym kobietom i dzieciom udało się uciec na pokład parowca europejskiego. Na wiadomość o wypadku gubernator wojskowy Czeng-Tsao-Yuan, o którym mówiono niedawno, że przeszedł na stronę kantończyków, przysłał nieliczny oddział żołnierzy, który starał się otoczyć gmach komory celnej i przywrócić porządek. Oddział ten okazał się niedostateczny. Na miejsce wypadku przybyły wkrótce torpe-

dowce angielski i amerykański. Zażądanie tych statków udało się wtargnąć siłą do gmachu i wyprowadzić z zagrożonego miejsca uwięzionych. Do Wu-Hu wysłano następnie z Nankinu krążownik brytyjski. Według dalszych wiadomości władze chińskie zdołały przywrócić porządek a komendę nad miastem objął gen. Czeng-Tsien dowódca jednej z armji rządu kantońskiego.

Kończyć wojnę gospodarczą z Polską powiedział Chamberlain do Niemców

BERLIN 14 marca. — Chamberlain w prywatnej rozmowie ze Stresemannem w Genewie zapewnił niemieckiego ministra spraw zagranicznych, iż ewakuacja Nad-

renji da się przeprowadzić już na jesieni bież. roku. Chamberlain uzależnia jednak wycofanie wojsk koalicyjnych z Nadrenji od zakończenia wojny celnej polsko - niemieckiej.

Wiadomości z Moskwy preparowane w Berlinie

Oficjalna agencja telegraficzna sowiecka T. A. S. S. opublikowała trzy dni temu, co następuje:

„Korespondent T. A. S. S. w Nowym Jorku donosi:

Polska delegacja z wiceprez. Banku Polskiego, Młynarskim na czele, wysłana do Stanów Zjednoczonych dla rokowań o pożyczkę, powraca w najbliższym tygodniu do Polski, nie osiągnawszy żadnych rezultatów. W najbliższym czasie, widocznie, wyłączona jest możliwość polskiej pożyczki w Stanach Zjednoczonych bowiem Polska nie godzi się na wprowadzenie kontroli zagranicznej nad swymi finansami”.

Wiadomość mogłaby być uważana tylko za „kaczkę” korespondenta T. A. S. S. w Nowym Jorku, gdyby kilka dni temu identyczna wiadomość nie poczęła kursować w Berlinie. Nie omyliłmy się zatem, jeśli depezę „korespondenta T. A. S. S. w Nowym Jorku” zakwalifikujemy jako urodoną nieco bliżej... t. j. tam, gdzie usłużność informacyjna w sprawach polskich stoi na takim samym poziomie, jak w Moskwie.

Sukces genewski Niemiec Zwrot zagłębia Saary

BERLIN 14 marca. (Pat.) — „Vossische Zeitung” w depezy z Paryża, komentując wyniki narad genewskich, stwierdza, że kompromis niemiecki oznacza, że Niemcy mogą liczyć na zwrot zagłębia Saary w niezbyt dalekim czasie, to znaczy przed upływem przepisane w traktacie pokojowym terminu.

Z tego punktu widzenia Niemcy nie mają powodu do tego, aby

być niezadowolonymi z rozstrzygnięcia genewskiego, gdyż bowiem kompromis genewski nie oznaczał tego spodziewanego przedterminowego zwrotu zagłębia Saary, oraz ewakuacji Nadrenji, to w takim razie byłoby rzeczą niezrozumiałą dla czego Francja zgodziła się na taki kompromis, tak bardzo groźny dla bezpieczeństwa militarne go armji francuskiej, pozostającej jeszcze w Nadrenji.

Kiereński spoliczkowany publicznie przez Kobię

Skandal na zebraniu emigrantów rosyjskich w Nowym Jorku

LONDYN, 14 marca. — Podczas przemówienia Kiereńskiego na wielkim zebraniu emigrantów rosyjskich w Nowym Jorku, zbliżyła się do estrady jakaś dama trzymająca w ręku bukiet róż.

Podszedłszy do Kiereńskiego nieoczekiwanie uderzyła go trzykrotnie w twarz.

Okazało się, że jest rosyjską monarchistką nazwiskiem Bary, która uważa Kiereńskiego za sprawcę wszystkich rosyjskich nieszczęść.

Ponadto pragnęła się zemścić za swego męża, który zginął w walkach podczas rewolucji.

Krwawa masakra ludności przez pijanych żołnierzy w Budapeszcie

BUDAPESZT, 14 marca. Kilku pijanych żołnierzy na głównej ulicy Budapesztu urządzało masakrę przechodniów.

Ranili oni trzech urzędników po-

licyjnych i przeszło 30 przechodniów.

Dopiero kilkunastu żandarmom udało się obezwładnić szalejących żołnierzy i odstawić ich do kaza-

Kupon ulgowy „Głosu Polskiego” do kinoteatru „APOLLO”
 Ważny na dzień 15 marca 1927
 W programie obraz:
Apasz w białych rękawczkach
 Kupon daje prawo do nabycia 2-ch biletów ważnych na wszystkie miejsca i seanse po 75 gr.

Kupon ulgowy „Głosu Polskiego” do kinoteatru „CZARY”
 Ważny na dzień 15 marca 1927
 W programie obraz:
„Sztańska afera”
 Kupon daje prawo do nabycia 2-ch biletów ważnych na wszystkie miejsca i seanse po 75 gr.

Kupon ulgowy „Głosu Polskiego” do kinoteatru „GRAND-KINO”
 Ważny na dzień 15 marca 1927
 W programie obraz:
„Żywa Maską”
 Kupon daje prawo do nabycia 2-ch biletów ważnych na wszystkie miejsca i seanse do g. 6 zł. 1.50 po g. 6 zł. 200

Kupon ulgowy „Głosu Polskiego” do kinoteatru „VICTORJA”
 Ważny na dzień 15 marca 1927
 W programie obraz:
Pojedynek Fred Thomsona
 Kupon daje prawo do nabycia 2-ch biletów ważnych na wszystkie miejsca i seanse po 60 gr.

TO-CO-TU
 REKLAMUJEMY, ZADZIWIŁO STOLICĘ I ZADZIWIŁO ŁÓDZ
„CZŁOWIEK z AUTEM”
 W „REDUCIE” W „REDUCIE”.

Sąd rabinacki nad cadykiem z Radymna
 LWÓW, 14 marca. — Staraniem szeregu znanych rabinów w Polsce ma się odbyć sąd rabinacki nad rabinem Spira, w związku z afera szantażowa Złoty Rubin. Sąd odbędzie się we Lwowie i będzie miał za zadanie rozstrzygnąć zarzuty, podniesione przeciwko rabinowi podczas procesu przemyskiego, oraz wydać orzeczenie, czy rabin Spira może nadal sprawować urząd rabinu w Radymnie.

ZŁATA RUBIN WYJEŻDZA DO AMERYKI
 Bezpośrednio po wyroku oświadczyła podobno Złata Rubin że wyjeżdża do Ameryki, celem uporządkowania swoich spraw majątkowych. Po trzech miesiącach wróci do Polski, aby być obecną w czasie jej procesu w sądzie a-

Przeszło ćwierć miliona bezrobotnych w Polsce

WARSZAWA, 14 marca. (Pat.) Według danych państwowych urzędów pośrednictwa pracy ostatnie tygodniowe sprawozdanie z rynku pracy za czas od 26 lutego do 5 marca r. b. wykazuje 213.044 bezrobotnych, którzy zarejestrowali się w państwowych urzędach pośrednictwa pracy. W stosunku do poprzedniego tygodnia sprawozdawczego liczba zarejestrowanych bezrobotnych wzrosła o 96 osób.

cy w P. U. P. P. nie obejmuje wszystkich bezrobotnych, lecz tylko tych, którzy się do P. U. P. P. zgłosili, a więc w okręgach uprzemysłowionych prawie cały ogół bezrobotnych, w okręgach mało uprzemysłowionych około 80 procent.

Tym sposobem ogólna liczba bezrobotnych jest wyższa od liczby zarejestrowanych przypuszczalnie o 43.500 osób, przyczem niewątpliwie tę stanowi przeważnie element rozsiany po wsiach i małych miasteczkach.

Rokowania polsko-niemieckie w Berlinie
 BERLIN 14 marca. (Pat.) — Pełnomocny poseł do rokowań polsko - niemieckich dr. Witold Prądzyński przybył do Berlina, aby prowadzić w dalszym ciągu rokowania polsko - niemieckie w sprawie rent, ubezpieczeń społecznych i rozrachunków.

Kamieniew do dymisji po bessarabskiej klęsce Sowietów
 MOSKWA, 14 marca. — W związku z ratyfikacją t. zw. protokołu bessarabskiego przez Włochy, Kamieniew, poseł sowiecki w Rzymie, podał się do dymisji.

Najznakomitszy pisarz niemiecki

Rozruchy anfyzydowskie w Kolonii Kilkanaście osób rannych
 KOLONJA, 14 marca. (Pat.) — W czasie wyborów do żydowskiej gminy w Kolonii doszło do krwawych starć. Grupa młodych ludzi, należących do partji Hitlera, zaatakowała wyborców żydów i poraniła kilkunastu z nich. Policja przywróciła porządek. Aresztowano kilkanaście osób.

Flota handlowa Niemiec
 BERLIN, 14 marca. (Pat.) — Kanclerz Rzeszy Kuno członek zarządu żeglugi niemieckiej stwierdza w swem przemówieniu wygłoszonym na 14-y kongresie żeglugi niemieckiej, że obecnie handlowa flota niemiecka stanowi 52 procentu, tonnażu światowego, podczas gdy w roku 1914-y m stosunek ten wyrażał się cyfrą 12-tu procent

Tomasz Mann
 bawi obecnie w Warszawie i podejmowany jest uroczystie przez sfery literackie stolicy

Nerwowa Neura fenicy
 cierpiący na drażliwość, słabość woli, brak energii, melancholję, orzesyt życia, bezsenność, ból głowy wrażliwość nerwów, śledziennice, nerwowe zaburzenia serca i żołądka, otrzymają bezpłatnie broszurę D-ra Weisego „Cierpienia nerwów” Dr. Gebhard & Co., Gdańsk - 32. 154-6

Kronika sportowa

Pierwszy bieg na przełaj w Łodzi

Ł.O.Z.L.A. też rozpoczął swój sezon. Zorganizowany w dniu wczorajszym pierwszy bieg na przełaj zgrupował na starcie 23 zawodników Łodzi, Pabianic i Piotrkowa. Trasa biegu wynosiła 3,550 mtr. i wyznaczona była na bieżni boiska ŁKS. (jedno okrążenie) potem przez Al. Unji, szosę Karolewską, biegła przez lasy karłowate, następnie zaś przez pola do Al. Unji i wreszcie jedno, ostatnie okrążenie boiska.

Na dany sygnał zawodnicy zwarła masą ruszyli żywo naprzód. Początkowo prowadzi Ullman (Union), lecz po przebyciu 1.500 mtr. zaznacza się już znaczna różnica sił poszczególnych zawodników na czele których biegnie Wiczorek (Piotrków), który też pierwszy przybywa do mety w czasie 12 m. 39,6 sek., wyprzedzając wszystkich o 90 metr.

Drugie miejsce zajął Jakóbczak (Kruszender), trzecie Berłowski (Widzew), a dopiero czwarte zdobywa Ullman. Piąte i szoste zajęli Lewandowski i Kupka, obaj z klubu Kruszender.

Poza zwycięzcą, na szczególnie wyróżnienie zasługują zawodnicy klubu Kruszender, którzy poczynili znaczne postępy. U Ullmana widoczny brak treningu, zaś Starosta (Ł. K. S.) nie brał udziału w biegu.

Na dzień 23 b. m. ŁOZLA. organizuje pierwszy w Łodzi bieg na przełaj dla pań na przestrzeni 2 km., w którym udział wezmą lekkoatletki ŁKS, „Sokoła” i Kruszendera z Pabjanic.

Co usłyszymy dziś przez radio?

- Warszawa, (fala 1111 m.).
- 15.00 — Komunikaty: gospodarczy i meteorologiczny.
- 15.30 — Odczyt p. t. „O czym powinni pamiętać rolnicy, żeby z nastaniem wiosny uniknąć chorób inwentarza” wygł. prof. L. Dobrzański.
- 15.50 — Odczyt p. t. „Co między innymi robić należy, aby powiększyć do chód z gospodarstwa” wygł. prof. S. Turczynowicz — dział „Rolnictwo”.
- 16.10 — Muzyka i żywe słowo.
- 16.30 — Przemówienia.
- 15.45 — Odczyt p. t. „Książka i człowiek” wygł. red. Zdzisław Debicki.
- 17.15 — Koncert popołudniowy w wykonaniu orkiestry z restauracji Bocquet („Halka” Moniuszki, „Casanova” Różyckiego, piosenki legionowe i in.).
- 18.40 — Rozmaitości wygłosi p. Lawiński.
- 19.00 — Odczyt p. t. „Car-batuszka Iwan Wasyljewicz” — wygł. prof. Włodzimierz Dzwonkowski.
- 19.30 — Komunikat rolniczy.
- 19.45 — Odczyt p. t. „Wrażenia z Meksyku” — wygłosi p. M. Wańkiewicz.
- 20.10 — Przerwa. Prawdopodobnie komunikaty.
- 20.30 — Koncert wieczorny kameralny. Wykonawcy: Józef Ozmiński (skrz.), p. Henryk Gołębiowski (II skrz.), p. Antoni Kmiec (altówka), p. Lucjan Budkiewicz (wiolonczela), p. Ludomir Różycki (fortepian).
- 1) Zygmunt Noskowski: Kwartet smyczkowy d-moll.
- 2) Ludomir Różycki: Kwintet fortepianowy: I. Lento. Allegro moderato. II. Adagio. III. Allegro giocoso.
- Sygnal czasu. Komunikaty prasowe.
- RZYM, fala 422.6 m. 20.45 — Wieczór lekkiej muzyki.
- WIEDEN, fala 517.2 m. 20.45 — Koncert orkiestry symfonicznej.
- GRAZ, fala 357.1 m. 20.05 — Wieczór utworów Beethovena.
- BRNO, fala 441.2 m. 20.00 — „Cyn-tik Sewilski” opera Rossiniego.

Szajka złodziei kolejowych zlikwidowana przez policję łódzką

Od pewnego czasu na szlaku kolejowym pomiędzy Łodzią a Kaliszem operowała banda złodziei, którzy dokonywali szeregu napadów na pociągi pasażerskie i towarowe. W pierwszym rzędzie ofiarą tych „występów” padały luksusowe przesyłki, wyciągane z wagonów podczas biegu pociągów. Powtarzające się napady skłoniły policję do podjęcia energicznej akcji w celu zlikwidowania bandy opryszków. Przeprowadzona wczorajszej nocy obława dała pozytywne wyniki, wyrażające się w ujęciu trzech hersztów bandy, zajązających na planie kolejowym. Przeprowadzona natychmiast rewizja ujawniła świdry łomy, wycytrychy i in. narzędzia. Jana Szczęsnego, Józefa Przytułę i Bronisława Dąbrowskiego osadzono w więzieniu, niezależnie od prowadzonej w dalszym ciągu akcji w celu u-nieszkodliwienia pozostałych członków bandy. (E)

Wydawanie paszportów będzie znacznie ułatwione

Nie bacząc na to, że przymus paszportowy w Polsce nie istnieje w praktyce, okazuje się iż posiadanie tego dokumentu jest w wielu wypadkach wprost konieczne. Szczególnie na kresach brak dowodu osobistego naraża często na przykrości podróżujących w pociągach. Także otrzymywanie przesyłek pocztowych, przekazów i t. p. jest bez paszportu czasami nawet niemożliwe. To też ludność kresowa miejska i wiejska coraz

liczniej zgłasza się do starostw, celem otrzymania paszportu.

Podczas swej ostatniej inspekcji zauważył minister Sładkowski, że skoncentrowanie całej pracy wydawania paszportów w starostwie jest niewygodne i uciążliwe jak dla władz, tak i dla petentów. Wobec przeprowadzenia sumarycznego stwierdzenia obywatelstwa na kresach i ostatecznego ustalenia przynależności państwowej mieszkańców należy zdaniem ministra, przełać prawo wydawania dowodów osobistych na poszczególne urzędy gminne. Rzecz jasna, że tego rodzaju reforma ułatwiłaby ludności otrzymywanie paszportu, a starosta zostałby w poważnej mierze odciążony w pracy. Odnosny okólnik w tej sprawie zostanie przez ministra w dniach najbliższych podpisany.

Dziś i dni następnych!

Początek o godz. 5-ej po poł., w soboty i niedzielę o g. 3-ej po poł., ost. seans o g. 10-ej.

„Ostatni uśmiech”

Blażna tańczącego na arenie i w domu...

Dramat pisauy krwią, męką i upokorzeniem.

Tragedja człowieka, Kochającego żonę i dziecko...

Film ten w tytule swoim tyle zawiera tragedji i taką gromadzi ilość dramatów, że wszelkie pod-tytuły są zbyteczne.

Film ten, to arcydzieło wytwórni „Nordisk” w Kopenhadze i Paryżu.

Gmach reprezentacyjny zarządu m. Łodzi

W piątek, dn. 11 b. m., w siedzibie rady miejskiej odbyło się posiedzenie komitetu budowy gmachu reprezentacyjnego zarządu m. Łodzi. Posiedzenie odbyło się pod przewodnictwem prezesa rady miejskiej — d-ra B. Fichny.

Przedmiotem obrad było ustalenie warunków konkursu oraz programu budowy gmachu municipalności miejskiej. Zgodnie z uchwałami, powziętymi na poprzednim posiedzeniu, postanowiono rozpisac konkurs ograniczony, zapraszając do wzięcia udziału w konkursie architektów warszawskich prof. Cz. Przybyłskiego, Wł. Michalskiego, architekta poznańskiego Adama Balenstaedta oraz architektów łódzkich — J. Kabana i W. Lisowskiego.

Termin dostarczenia szkiców na budowę gmachu reprezentacyjnego wyznaczono na dzień 14 maja r. b., zaś posiedzenia sądu konkursowego — na dzień 17 maja r. b.

Pozatem ustalono sąd konkursowy w następującym składzie: prezes rady miejskiej — dr. B. Fichna wiceprezes rady miejskiej dyr. J. Wolczyński, radny Waszkiewicz, prezydent miasta M. Cynarski, prof. arch. L. Mączyński z Warszawy, inż. B. Stawiński, D. Lande oraz z urzędu — dyr. biura rady miejskiej — p. Rundó.

Kary za brudy w sklepach

Komisariat rządu na m. Łódź zawiadomił oddział sanitarny przy wydziale zdrowotności publicznej, iż za antysanitarnie utrzymywanie sklepów z artykułami spożywczymi w drodze administracyjnej zostały ukarane następujące osoby:

- Pałukła Henoch, Młynarska 20 (piekarnia) na 10 zł., Urbaniak Marja, Narutowicza 10 (warsztat masarski) na 10 zł., Icelk Zygband, Złota 8 (sklep spożywczy) na 5 zł., Chana Wester, Kilińskiego 211 na 5 zł., Borsztajn Abram Łągiewnicka 72 na 5 złotych grzywaw.

Tylko fachowcy mogą pracować w aptekach

Wobec ogromnej odpowiedzialności jaką winne ponosić apteki wydając czasami chorem środki trujące i gwałtownie działające, min. spraw wewnętrznych wydało okólnik w sprawie zatrudnienia niefachowego personelu w aptekach.

Wobec tego, że recepty są bardzo często pisane przez lekarzy niewyraźnie i ze znacznymi skrótami oraz że niektóre nazwy poszczególnych składników są do siebie bardzo zbliżone, personel niefachowy mógłby popełniać szereg pomyłek czasami fatalnych dla chorego. Należy zaznaczyć że powyższy okólnik posiada wielkie znaczenie wobec szeregu omyłek, które spowodowały zatrucie, a nawet śmierć pacjentów.

„Wiadomości literackie”

Wyszedł Nr. 11 „Wiadomości literackich”, poświęcony Tomaszowi Mannowi z okazji jego wizyty warszawskiej. O Mannie piszą Breiter, Gutry, Reicherówna, Natkowska, Napierski. Nadto znajdujemy artykuł Anna o Conradzie w tłumaczeniu Horzycy oraz wywiad z synem znakomitego pisarza, Klaudem Mannem. Zwraca uwagę bogata ikonografia Anna. Poza numer przynosi dwie korespondencje o pobycie Boya w Paryżu, obszerny artykuł Szuma o Erenburgu, cła strasną sprawozdań z książek, notatki, „Polskę zagranicą”, zdjęcia z balu literatury i balu „Polgone litteraire”, uwagi „Policja a poezja, czyli materializacja wiersza” i t. d.

Towary łódzkie podrożały już o 6 procent

Towary Widzewskiej Manufaktury podrożały w dniu wczorajszym o 6 proc., natomiast towary niektórych gatunków innych fabryk podniosły się w cenie ponad 6 proc.

Na rynku daje się zauważyć w dalszym ciągu brak różnych towarów, gdyż hurtownicy jak i fabryki magazynują posiadany towar, spodziewając się dalszej wyżki takowego. (U)

Strejk łódzki jest gospodarczo uzasadniony Najmniejsze płace robotnicze mamy w Polsce i w naszym przemyśle włókienniczym

W zbliżonym do sfer rządowych dzienniku „Epoka” znajdujemy następujące uwagi na temat strejku włókienniczym:

Strejk w Łodzi nie stanowi odrębnego i zamkniętego w sobie zjawiska społecznego, lecz jest ważnym epizodem walki, która w ciągu roku bież. rozegrać się musi o dalszy kierunek ewolucyjny wytwórczości przemysłowej w Polsce. Dążąc do jaknajszerszego zlikwidowania tego z każdego punktu widzenia równie szkodliwego zatargu nie wolno bagatelizować przyczyn które go wywołały i nie wolno twierdzić, jak to czyni ostatni numer tygodnika łódzkiego „Prawda”, że strejk był manewrem związków zawodowych, zmierzających do „przekonania się, czy siła związków w razie potrzeby może być użyta, czy zachowała swą karność i dyscyplinę”. Chwila namysłu wystarcza, aby zrozumieć, że wywołanie strejku dla powodów tak niskiego gatunku jest rzeczą niemożliwą. W okresach przesilenia gospodarczych i w okresach poprzesianych strejk jest zawsze niepopularny u robotników i związki zawodowe, niepatrnie posługujące się tą bronią, przekonały się o tem niejednokrotnie w ciągu lat ubiegłych. Wywołanie strejku wśród mas robotniczych, wycieńczonych materialnie do ostatnich granic dłu gotrawałem bezrobociem, a w dodatku w środowisku bardziej niż jakiegokolwiek inne odporne na antypaństwowe hasła komunistyczne wydaje się rzeczą wręcz niemożliwą bez istotnych i bardzo poważnych przyczyn natury gospodarczej. Fakt, że w strejku uczestniczą wszystkie związki zawodowe bez względu na ich charakter polityczny i że do strejku przystąpiły wszystkie kategorie robotników, jest najlepszym dowodem, że strejk nie jest manewrem taktycznym, lecz wyrazem najistotniejszych dążeń robotniczych.

Nadmiar rąk roboczych w ciągu ostatnich lat sprawił, że robotnicy z wyjątkiem kilku uprzywilejowanych przemysłów dopuścili u nas do wyjątkowego obniżenia płac. Zestawienia przeprowadzone z całym obiektywizmem przez międzynarodowe biuro pracy wskazuje na to, że wartość rzeczycywiasta płac w Polsce była w końcu roku ubiegłego tak niska jak niemal w żadnym innym państwie europejskim. Bez przesady stwierdzić można, że jeśli wszystkie inne czynniki produkcji, a zwłaszcza oprocentowanie kapitałów obrotowych wzrosło w Polsce w dobie przesilenia nieproporcjonalnie, to produkcja została utrzymana jedynie przez odpowiednią redukcję płac robotniczych. Dziś, w dobie, w której wchodzimy w normalne stosunki gospodarcze gdy „kapitał” staje się niemal z każdym miesiącem tańszy, robocizna doprowadzona musi być do norm zwykłych, i dalsze utrzymywanie stawek płac na poziomie wybitnie przesileniowym wydaje się niedopuszczalnym. W strejku łódzkim widzimy przedewszystkiem epizod walki, którą klasa robotnicza stoczyć musi w tym celu aby rozwój przemysłu nadal nie odbywał się kosztem mas robotniczych.

Fakt, że walka ta rozpoczęła się w Łodzi, tłumaczy się, że w żadnym innym przemyśle sprawa płac nie przedstawiała się dla robotników równie niekorzystnie. Porównanie płac robotników niewykwalifikowanych wskazuje wyraźnie na słusność tezy powyższej.

Robotnicy ci zarabiali dziennie: w przemyśle węglowym (na powierzchni): w zagłębiu dąbrowskiem 3,92 zł., w zagłębiu śląskiem 3,76 zł., w kopalniach rudy cynkowej na Śląsku 5,04 zł., w kopalniach nafty (Borysław) 4,88 zł., w hutnictwie śląskiem 4,64 zł., w przemyśle metalowym (Warszawa) 4,40 zł.

w przemyśle włókienniczym (Łódź) 3,44 zł.

Z cyfr powyższych wynika jasno, że płace w Łodzi pozostały daleko w tyle za przeciętnymi płacami w Polsce nie mówiąc wcale o płacach obowiązujących w zagranicznym przemyśle włókienniczym

Mamy nadzieję, że strejk w przemyśle włókienniczym zakończony będzie nie tylko doprowadzeniem poziomu płac w tym dziale wytwórczości do norm społecznie i gospodarczo uzasadnionych, lecz równocześnie będzie impulsem dla szybkiego załatwienia palącego tego problemu i w pozostałych przemysłach, w których obecny poziom zarobków nie stoi w żadnym stosunku do istotnej zdolności płatniczej przedsiębiorstw.

Papiery wartościowe w Rosji Ostateczny termin rejestracji imiennych pokwitowań na listy zastawne

Z dniem wczorajszym upłynął ostateczny termin rejestracji imiennych pokwitowań na listy zastawne b. prywatnych rosyjskich banków ziemskich: Petersbursko-Tulskiego Kijewskiego i Połtawskiego oraz obligacji b. Żytomierskiego Towarzystwa kredytowego miejskiego, zdeponowanych przez obywateli polskich na terytorium należącym obecnie do państwa polskiego, a wywiezionych przynajmniej w całości lub częściowo z terytorium na terytorium obecnego związku socjalistycznych republik, względnie złożonych na terytorium obecnego związku socjalistycznych republik w instytucjach kredytowych lub innych instytucjach państwowych lub prywatnych, a niezwróconych ich właścicielom lub depozytariuszom. W swoim czasie posiadacze wyżej wymienionych pokwitowań winni byli przedłożyć je osobiście lub przesać pocztą przed dniem 15

marca 1927 roku zarządcy państwowemu nad mieniem b. prywatnych banków ziemskich (Wilno, ul. Mickiewicza nr. 8) który dokona rejestracji i ostemplowania pokwitowań, poczem zwróci je osobom, które przedłożyły je do rejestracji.

Pokwitowania nieprzedłożone w tym terminie i trybie rejestracji, ostemplowaniu podlegać nie będą. Pokwitowania na listy zastawne i obligacje wyżej podanych instytucji kredytowych, o ile prawa do tych listów i obligacji zostały zabezpieczone na mocy rozporządzenia prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 27 grudnia 1924 r. o zabezpieczeniu praw z tytułów na okaziciela, wywiezionych na terytorium obecnego związku socjalistycznych republik rad lub złożonych w instytucjach na tem terytorium (Dziennik Ustaw nr. 115 z 1924 r. p. z. 1032) zwolnione są od obowiązku rejestracji.

Litwa podniosła cła na towary pochodzące z Polski

KOWNO, 14 marca. (ATE.) — Wielkie wzburzenie wywołało w tutejszych kołach finansowych rozporządzenie ministra finansów, podwyższające ze 150 na 300 procent cło na towary, pochodzące z państw, które nie zawarły jeszcze traktatu handlowego z Litwą.

Rozporządzenie to nosi charakter wybitnie antypolski i wywołało w kołach handlowych wielką panikę, gdyż szereg poważnych firm posiada kontrakty na dostawy polskiego węgla, nafty i cementu. Zdaniem kół handlowych rozporządzenie to zaostrzy jeszcze kryzys.

Zwyczajowa tendencja dla akcji Dolar bez zmiany

Na giełdzie walut obcych kursy pozostały w dniu wczorajszym niezmienione, natomiast w obrotach prywatnych miała miejsce niewielka zwyżka kursu dolara, spowodowana niedostateczną podażą materiału dolara. W Łodzi dolarami obracano po 893 i pół w placeniu, 894 i pół w oddawaniu. W Warszawie kurs prywatny wynosił 893 — 894 Bank Polski oferuje za dolara zł. 8,90 i 889 (drobne banknoty).

Na giełdzie akcyjnej w Warszawie początkowo kursy akcji kształtowały się zniżkowo wskutek wielkiej podży akcji (zjawisko powtarzające się zwykle przed 15-ym), popyt na akcje był jednakże tak znaczny, że końcowe notowania wykazały zwyżkę kursów. Szczególnie zwyżkowały akcje Banku Polskiego, zyskując 4 punkty oraz akcje cukrowni. Na pogiełdzie akcje wykazują nadal tendencję zwyżkową. (rz)

Rynek pieniężny

URZĘDOWA CEDULA GIEŁDY WARSZAWY
LUTOWEJ
z dnia 14-go marca 1927 r.

Dolary	8,92
Belgia	124,75
Holandja	359,00
Londyn	43,53
N. York	8,95
Paryż	35,10
Praga	26,57
Szwajcaria	172,58
Wiedeń	126,28
Włochy	40,33

Pocisk 3,40
Rudzi 1,77—1,83—1,87
Ursus 2,60—2,55—2,60
Zawiercie 36,00
Borkowski 2,60—2,95
Borkowski 2,60—2,95
Spirytus 3,75—4,00

Notowania złotego:

W dniu 14 marca 1927 r.
Za 100 złotych:

Londyn	45,50
Zurich	58,50—57,80—58,05
Berlin	46,71—47,19
wypl. na Warszawę	46,75—47,17
na Poznań	46,85—47,07
Gdańsk wypl.	57,58—57,72
na Warszawę	57,48—57,62
Wiedeń czek	79,08—79,58
Praga	57,87, 1/2

Notowania giełdowe w Paryżu.

PARYŻ, 14 marca (Pat) Notowania końcowe

Londyn	124,05
N. York	25,56
Włochy	115,95
Szwajcaria	491,50
Rumunia	15,40
Niemcy	106,—

Urzędowa giełda gdańska.

GDANSK, 14 marca 1927 r.
Na dzisiejszym zebraniu giełdy gdańskiej notowano wg. kursów gdańskich

100 złotych polsk.	57,58—57,72
Londyn	25,05
Warszawę	57,48—57,62
Berlin	122,597—122,905

Notowania giełdowe w Londynie

LONDYN, 14 marca — (Pat.) Zamknięcie giełdy.

Nowy-Jork	485,516—486,115
Holandja	12,215—116
Francja	124,04
Belgia	54,90, 5/8
Włochy	107,37
Niemcy	20,45 1/8
Szwajcaria	25,22, 1/4
Wiedeń	54,45
Warszawa	57,50

Aukcje wełny

SYDNEY. Tendencja na rynku mocna, przy dużych obrotach. Głównie zakupują Niemcy. Ceny mocne bez zmiany.

MELBOURNE. Rynek jest niezwykle mocny. Zainteresowanie poważne.

GEELONG. Głównie zakupują Niemcy, pozatem również Ameryka, Japonia, Francja i Anglja.

okazują dość duże zainteresowanie. Pierwszego dnia aukcji zainteresowanie na najlepsze gatunki było słabsze, pod koniec jednakże nastąpiło żywienie przy mocnej tendencji i cenach utrzymanych.

W bieżącym tygodniu zafilerowanie w Sydney wyniesie około 40,000 bel na aukcji od 14 do 22 b. m., w Melbourne około 42,000 bel.

TO-CO-TU
OGŁASZAMY
TO
„CZŁOWIEK Z AUTEM”
KTÓRY OLŚNI WSZYSTKICH
w „REDUCIE”

